

Utlåtande 2008:217 RVI (Dnr 327-2016/2008)

Skärpt verksamhetsuppföljning i äldreomsorgen

Motion av Margareta Johansson (v) (2008:59)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2008:59) av Margareta Johansson (v) om skärpt verksamhetsuppföljning i äldreomsorgen anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Ewa Samuelsson anför följande.

Ärendet

Margareta Johansson (v) har i en motion (2008:59) tagit upp frågan om skärpt verksamhetsuppföljning i äldreomsorgen. Motionären anser att de ramavtal staden använder sig av för upphandling av vård- och omsorgsboenden främst handlar om kompetens, anställningsformer och bemanning. Inga frågor handlar om ekonomiska förhållanden trots att all äldreomsorg ska konkurrensutsättas under mandatperioden. Den mall som används för verksamhetsuppföljningen föreslås därför kompletteras med ekonomiska frågor. Stadens ekonomiska uppföljning föreslås göras genom kvartalsvis uppföljning av skatter, avgifter, fakturering, ansvars- och arbetsmarknadsförsäkring samt personallistor.

Motionären konstaterar att den bristande regleringen av uppföljning av ekonomiska förhållanden har skapat en frizon för oseriösa företagsledare som kan inkassera trygga intäkter från staden. Inspiration till en utvecklad ekono-

misk tillsyn bör kunna hämtas från stadens tillståndsenhet, som till exempel kontrollerar uppgifter från skattemyndigheten.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden samt till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet vid sitt sammanträde den 7 oktober 2008.

Stadsledningskontoret konstaterar att det idag sker kontroll och granskning av privata utförare av äldreomsorg. Kontrollen utförs både av staden och andra myndigheter. Att ta fram en stadsövergripande mall för att granska de ekonomiska förhållandena anser stadsledningskontoret inte behövs.

Äldrenämnden arbetar kontinuerligt med översyn och utveckling av den stadsgemensamma uppföljningsmallen. Under 2008 revideras uppföljningsmallen med anledning av ny upphandling av vård- och omsorgsboenden. Äldrenämnden har uppmärksammat avsaknaden av ekonomisk uppföljning i uppföljningsmallen och har därför redovisat kompletteringar avseende administrativ och ekonomisk uppföljning från och med 2009. Från och med 2008 genomför äldrenämnden stickprovskontroller avseende ekonomiska förhållanden hos privata utförare av hemtjänst. Denna form av kontroll kommer att utvecklas ytterligare.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd konstaterar att det vid upphandling av ifrågavarande verksamhet alltid görs en seriositetskontroll. Om det finns behov av att under löpande avtalsperiod skärpa den ekonomiska uppföljningen av privata utförare bör en sådan närmast ankomma på berörda statliga myndigheter. För att kunna genomföra sådan granskning av företags ekonomiska förhållanden som här avses, krävs, som motionären också anför, behov av företagsekonomisk kompetens. Denna kompetens finns inte självklart tillgänglig inom stadsdelsförvaltningarna. Enligt nämndens mening bör ansvaret för eventuella granskningar av sådana förhållandena avseende privata utförare inom äldreomsorgen oförändrat ligga på berörda statliga instanser. Men denna principiella uppfattning utesluter dock inte att staden, som ett komplement, bör kunna utveckla den mall som förvaltningarna använder för den löpande verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att det blir en alltmer central uppgift för stadsdelsnämnderna att bedriva en effektiv verksamhetsuppföljning av upphandlade verksamheter inom äldreomsorgen. Nämnden instämmer i att det är

viktigt att staden utvecklar den ekonomiska tillsynen men att detta kräver ökade resurser som bör tilldelas nämnderna anslagsvis.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att uppföljningsmallen och checklistan kompletteras avseende administrativ och ekonomisk uppföljning i enlighet med äldrenämndens ärende ”Uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och omsorgsboende för äldre samt hemtjänst i kommunal och privat regi 2006 och 2007”.

Kommunstyrelsens pensionärsråd har ingen erinran.

Mina synpunkter

I motionen uppmärksammas att det i den stadsgemensamma uppföljningsmallen för uppföljning av verksamheter i enlighet med av kommunfullmäktige beslutade uppföljningsmodell, inte ingår uppföljning avseende ekonomiska förhållanden.

Lagstiftningen ger kommunen långtgående möjligheter att i upphandlingsprocessen utesluta sådana anbud där anbudsgivaren uppvisar brister i sin ekonomi. Stadens krav på ekonomisk stabilitet är genomgående hårda, inte minst för medborgarnära verksamheter som äldreomsorg. I samband med upphandlingen har vi instrument som gör det möjligt att agera mot eventuella oegentligheter och underlåtelser från företagets sida att uppfylla sina skyldigheter att erlägga skatt och sociala avgifter.

Utgångspunkten för mig är att våra offentligt finansierade verksamheter i huvudsak bedrivs av seriösa aktörer. Ett gott samarbete med entreprenörer och utförare ska vara i fokus för att utveckla och följa upp den aktuella verksamheten. Staden ska bedriva en aktiv uppföljning av all verksamhet såväl i egen regi som med externa utförare och häva avtal där leverantören uppenbarligen missköter sina åtaganden. Kreditupplysningar tas därför till exempel löpande under avtalstiden, bland annat i syfte att kontrollera att leverantören inte ådragit sig några skatteskulder. Staden för också en dialog med Skatteverket om ökat utbyte av information så att eventuella oegentligheter tidigare ska kunna upptäckas. Det är viktigt att hela tiden utveckla sina rutiner för att upptäcka och reagera på oegentligheter.

Äldrenämnden arbetar kontinuerligt med översyn och utveckling av den stadsgemensamma uppföljningsmallen. Uppföljningsmallen har omarbetats och anpassats till gällande ramavtal samt för uppföljning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i december 2005. Under 2008 revideras uppföljningsmallen med anledning av ny upphandling av vård- och omsorgsboenden. I ärendet ”Uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och om-

sorgsboende för äldre samt hemtjänst i kommunal och privat regi 2006 och 2007” redovisas kompletteringar avseende administrativ och ekonomisk uppföljning som ska börja gälla från och med 2009.

Uppföljningsmallen kompletteras med:

- om verksamheten bedrivs inom godkänt etableringsområde
- om rutiner finns för avstämning med beställaren för reglering av ersättning
- att avvikelserapporteringen är tillfredsställande
- att fakturorna avser rätt period.

Från och med 2009 kommer uppföljningsmallen även att kompletteras med uppgift om huruvida förutsättningarna vid vård- och omsorgsboendena överensstämmer med utfärdat tillstånd eller ej vid uppföljningstillfället.

Äldrenämndens årliga checklista kompletteras med:

- Årsredovisning inkommit
- Revisionsberättelse/Revisorsintyg inkommit
- Namngiven, registrerad och auktoriserad revisor finns
- Ansvarsförsäkring finns
- Arbetsmarknadsförsäkring finns
- Om avtalet överlåtits till annan fysisk eller juridisk person och i sådant fall om överlåtelsen godkännts
- Om byte av verksamhetschef skett sedan föregående uppföljningstillfälle och i sådant fall om bytet har meddelats
- Befintliga underleverantörer överensstämmer med de som angivits i anbudet/är i enlighet med vad som meddelats äldreförvaltningen

Från och med 2008 genomför äldrenämnden också stickprovskontroller avseende ekonomiska förhållanden hos privata utförare av hemtjänst. Denna form av kontroll kommer att utvecklas ytterligare, vilket är bra. Det är dock viktigt att påpeka att staden inte tar på sig uppgifter som andra myndigheter ansvarar för. Staden måste lita på att dessa myndigheter gör sitt arbete och vidtar nödvändiga åtgärder.

Bilagor

1. Reservationer m.m.

2. Motion (2008:59) av Margareta Johansson (v) om skärpt verksamhetsuppföljning i äldreomsorgen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert (s)*, *Yvonne Ruwaida (mp)* och *Ann-Margarethe Livh (v)* enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Bifalla motionen.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Det är av stor vikt att omfattande förändringar i kommunens verksamhet utreds noga och ur olika infallsvinklar innan genomförandet. Bristerna i stadens uppföljningsrutiner visar att det borgerliga styret inte tänkt efter före besluten om den ideologiskt motiverade konkurrensutsättningen av äldreomsorgens verksamheter. Det gäller både på den kommunala nivån och på den statliga nivån, vilket Riksrevisionen uppmärksammat i en nyutkommen rapport.

Vi välkomnar därför den skärpning av verksamhetsuppföljningen som äldrenämnden har beslutat om men anser inte att den på långa vägar är tillräcklig. Den stickprovskontroll som genomförs under 2008 om ekonomiska förhållanden hos privata utförare av hemtjänst måste först och främst också omfatta privat drivna vård- och omsorgsboenden.

Enligt undersökningen ”Den som söker ska finna. Om granskning av företag inom vård, skola och omsorg” som gjorts av Kommunal i Stockholms län framkom att en tredjedel av de undersökta företagen redovisade låga eller inga pensionsbetalningar. Utebliven betalning av skatter i form av F- och A-skatt liksom arbetsgivaravgifter måste synliggöras i god tid. Inbetalning av skatt och arbetsgivaravgifter ska göras varje månad av aktiebolag, och kan därför kontrolleras regelbundet av staden. Den kontrollen bör tillföras uppföljningsmallen.

Företagsekonomisk kompetens måste finnas för att bedöma årsredovisningarna. Enligt Kommunals undersökning hade närmare hälften av dem som lämnat årsredovisning anmärkningsvärt höga externa kostnader. Det kan exempelvis handla om luftfakturor som döljer oegentligheter.

Vi vill också lyfta fram att stadsdelsnämnderna kommer att få betydligt ökade kostnader för verksamhetsuppföljningen i takt med att allt fler verksamheter läggs på entreprenad, vilket måste beaktas när budgeten fördelas.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2008:59) av Margareta Johansson (v) om skärpt verksamhetsuppföljning i äldreomsorgen anses besvarad med vad föredragande borgarråd anför i utlåtandet.

Stockholm den 10 december 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
CARIN JÄMTIN

Ewa Samuelsson

Kerstin Tillkvist

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Mirja Räihä Järvinen* och *Abdo Goriya* (alla s), *Emilia Hagberg* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Margareta Johansson (v) har i en motion tagit upp frågan om skärpt verksamhetsuppföljning i äldreomsorgen. Motionären menar att de ramavtal staden använder sig av för upphandling av vård- och omsorgsboenden främst handlar om kompetens, anställningsformer och bemanning. Inga frågor handlar om ekonomiska förhållanden trots att all äldreomsorg ska konkurrensutsättas under mandatperioden. Den mall som används för verksamhetsuppföljningen föreslås därför kompletteras med ekonomiska frågor. Stadens ekonomiska uppföljning föreslås göras genom kvartalsvis uppföljning av skatter, avgifter, fakturering, ansvars- och arbetsmarknadsförsäkring samt personallistor.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden samt till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet vid sitt sammanträde den 7 oktober 2008.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 oktober 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Inom äldreomsorgen regleras parternas åtagande i avtal som upprättats efter upphandling enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Lagstiftningen ger den upphandlande myndigheten långtgående möjligheter att i upphandlingsprocessen utesluta sådana anbud där anbudsgivaren uppvisar brister i sin ekonomi. Stadens krav på ekonomisk stabilitet är genomgående hårda, inte minst för medborgarnära verksamheter som äldreomsorg. En upphandlande myndighet har i samband med upphandlingen instrument att agera mot eventuella oegentligheter och underlåtelser från företagens sida att uppfylla sina skyldigheter för skatter och sociala avgifter. I stadsdelsnämndernas löpande uppföljning granskas verksamheten mot ingångna avtal.

Stadsledningskontoret anser att offentligt finansierade verksamheter bedrivs i huvudsak av seriösa aktörer. Staden har ett stort ansvar att följa upp verksamheten och häva avtal där leverantören uppenbarligen missköter sina åtaganden. Kreditupplysningar tas därför till exempel löpande under avtalstiden, bland annat i syfte att kontrollera att leverantören inte ådragit sig några skatteskulder. Staden har bland annat en dialog med Skatteverket om ökat utbyte av information så att eventuella oegentligheter tidigare ska kunna upptäckas. Enligt stadsledningskontoret måste staden hela tiden

utveckla sina rutiner för att upptäcka och reagera på oegentligheter. Det är generellt viktigt att staden inte tar på sig uppgifter som andra myndigheter, som Ekobrottsmyndigheten, polisen och Skatteverket ansvarar för. Staden måste lita på att dessa myndigheter gör sitt arbete och vidtar nödvändiga åtgärder.

Sammanfattningsvis konstaterar stadsledningskontoret att det idag sker kontroll och granskning av privata utförare av äldreomsorg. Kontrollen utförs både av staden och andra myndigheter. Att ta fram en stadsövergripande mall för att granska de ekonomiska förhållandena anser stadsledningskontoret inte behövs. Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses vara besvarad med vad som anförs i detta tjänstutlåtande.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 oktober 2008 att som sitt svar på remissen överlämna äldreförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen arbetar kontinuerligt med översyn och utveckling av den stadsgemensamma uppföljningsmallen. Uppföljningsmallen har omarbetats och anpassats till gällande ramavtal samt för uppföljning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i december 2005. Under 2008 revideras uppföljningsmallen med anledning av ny upphandling av vård- och omsorgsboenden.

Äldreförvaltningen har uppmärksammat avsaknaden av ekonomisk uppföljning i uppföljningsmallen. Förvaltningen har i ärendet *Uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och omsorgsboende för äldre samt hemtjänst i kommunal och privat regi 2006 och 2007* dnr 105-188/2008, redovisat kompletteringar avseende administrativ och ekonomisk uppföljning fr.o.m. 2009.

Uppföljningsmallen kompletteras med:

- ✓ om verksamheten bedrivs inom godkänt etableringsområde
- ✓ om rutiner finns för avstämning med beställaren för reglering av ersättning
- ✓ att avvikelserapporteringen är tillfredsställande
- ✓ att fakturorna avser rätt period.

Fr.o.m. 2009 kommer uppföljningsmallen även att kompletteras med uppgift om

huruvida förutsättningarna vid vård- och omsorgsboendena överensstämmer med utfärdat tillstånd eller ej vid uppföljningstillfället.

Äldreförvaltningens årliga checklista kompletteras med:

- ✓ Årsredovisning inkommit
- ✓ Revisionsberättelse/Revisorsintyg inkommit
- ✓ Namngiven, registrerad och auktoriserad revisor finns
- ✓ Ansvarsförsäkring finns
- ✓ Arbetsmarknadsförsäkring finns
- ✓ Om avtalet överlåtits till annan fysisk eller juridisk person och i sådant

fall om överlåtelsen godkänts

- ✓ Om byte av verksamhetschef skett sedan föregående uppföljningstillfälle och i sådant fall om bytet har meddelats

✓ Befintliga underleverantörer överensstämmer med de som angivits i anbudet/är i enlighet med vad som meddelats äldreförvaltningen

Fr.o.m. 2008 genomför äldreförvaltningen stickprovskontroller avseende ekonomiska förhållanden hos privata utförare av hemtjänst. Denna form av kontroll kommer att utvecklas ytterligare.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2008 att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Gunilla Bhur m.fl. (v), Abebe Hailu m.fl. (s) och Jakob Dencker m.fl. (mp), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 oktober 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Vid upphandling av ifrågavarande verksamhet görs alltid en seriositetskontroll. Motionären anför att stadens löpande uppföljning och kontroll under avtalstiden bör breddas till att omfatta inte bara verksamhetsuppföljning utan även ekonomisk uppföljning. Förvaltningen kan konstatera att äldrenämnden den 16 september 2008 behandlade ett av äldreförvaltningen den 1 september 2008 upprättat tjänsteutlåtande "Uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och omsorgsboende för äldre samt hemtjänst i kommunal och privat regi 2006 och 2007". Ärendet innehåller dels en redovisning av resultatet från den uppföljning av ramavtalen som genomförts under de två gångna åren av såväl äldreförvaltningen som stadsdelsförvaltningarna, dels förslag om en förändring i den tidsplan som hittills gällt för de årliga uppföljningarna enligt kommunfullmäktiges beslutade uppföljningsmodell.

Om det finns behov av att under löpande avtalsperiod skärpa den ekonomiska upp-

följningen av privata utförare inom äldreomsorgen vad avser inbetalningar av skatter och sociala avgifter samt ansvars- och arbetsmarknadsförsäkringar, bör en sådan närmast ankomma på berörda statliga myndigheter. För att kunna genomföra sådan granskning av företags ekonomiska förhållanden som här avses, krävs, som motionären också anför, behov av företagsekonomisk kompetens. Denna kompetens finns inte självklart tillgänglig inom stadsdelsförvaltningarna. Enligt förvaltningens mening bör ansvaret för eventuella granskningar av sådana förhållanden avseende privata utförare inom äldreomsorgen oförändrat ligga på berörda statliga instanser.

Men denna principiella uppfattning utesluter dock inte att staden, som ett komplement, bör kunna utveckla den mall som förvaltningarna använder för den löpande verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen. Exempelvis skulle denna kunna kompletteras med frågor som ställer krav på fördjupad kontroll vid granskning av att ramavtalen efterlevs. Dessa frågor kan avse fakturaunderlaget, bemanning och personalens kompetens, klagomålsfrekvens m.m.

Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2008 att godkänna förvaltningens remissvar.

Reservation anfördes av (v) genom vice ordföranden Margareta Johansson (v), (s) genom ledamoten Liliane Svensson (s), samt även (mp) genom ledamoten Rebwar Hassan (mp), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 oktober 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen anser i enlighet med äldreförvaltningen att;

Uppföljningsmallen kompletteras med följande:

- att verksamheten bedrivs inom godkänt etableringsområde
- att rutiner finns för avstämning med beställaren för reglering av ersättning
- att avvikelserapporteringen är tillfredsställande
- att fakturorna avser rätt period

Fr.o.m. 2009 kommer uppföljningsmallen även att kompletteras med uppgift om huruvida förutsättningarna vid vård- och omsorgsboendena överensstämmer med utfärdat tillstånd eller inte vid uppföljningstillfället.

Äldreförvaltningens årliga checklista kompletteras med:

- årsredovisning inkommit
- revisionsberättelse/revisorsintyg inkommit

- namngiven, registrerad och auktoriserad revisor finns
- ansvarsförsäkring finns
- arbetsmarknadsförsäkring finns
- om avtalet överlåtits till annan fysisk eller juridisk person och i sådant fall om överlåtelsen godkänts
  - om byte av verksamhetschef skett sedan föregående uppföljningstillfälle och i sådant fall om bytet har meddelats
  - befintliga underleverantörer överensstämmer med de som angivits i anbudet är i enlighet med vad som meddelats äldreförvaltningen

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2008 att som svar på remiss avseende motion (2008:59) överlämna föreliggande tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 september 2008 har i huvudsak följande lydelse.

I den tillsyn som staden utför idag gör man en ren verksamhetsuppföljning där man följer upp hur verksamheten bedrivs i förhållande till brukarna och aktuell lagstiftning. Verksamhetsuppföljningen har hittills inte berört ekonomiska förhållanden.

Vid all upphandling som utförs av staden görs en ekonomisk granskning och bedömning av företagen innan avtal sluts. En komplettering av uppföljningsmallen innebär att verksamhetsuppföljningarna blir mer resurskrävande för stadsdelsnämnderna.

Enligt Stockholms stads *policy för konkurrens och valfrihet* är det stadens ansvar att tillse att stockholmarna får mesta möjliga service för sina skattepengar.

I enlighet med detta anser förvaltningen är det viktigt att staden utvecklar sina system för uppföljning av stadens upphandlade verksamheter.

En allt större andel av verksamheten bedrivs nu på entreprenad och verksamhetsuppföljningen har blivit en alltmer central uppgift för stadsdelsnämnderna. Förvaltningen anser att resurser måste tillföras stadsdelsnämnderna anslagsvis då nämnderna inte längre förfogar över särskilt stor egen regi.

Förvaltningen föreslår med hänvisning till vad som anförts ovan att stadsdelsnämnden beslutar att som svar på remissen avseende motion (2008:59) överlämna föreliggande tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Kommunstyrelsens pensionärsråd hade vid sitt sammanträde den 7 oktober 2008 ingen erinran.

RESERVATIONER M.M.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Leif Rönngren m fl (s), ledamöterna Margareta Johansson (v) och Eivor Karlsson (mp) enligt följande:

1. Äldrenämnden beslutar att bifalla motionen.
2. Därutöver vill vi framföra följande

Det är mycket bra att man från äldreförvaltningen vidtagit flera åtgärder för att förstärka den ekonomiska kontrollen av privata utförare.

Den stickprovskontroll som av äldreförvaltningen genomförs fr.o.m. 2008 avseende ekonomiska förhållanden hos privata utförare av hemtjänst bör även omfatta vård- och omsorgsboenden. Utebliven inbetalning av skatter i form av F- och A-skatt liksom arbetsgivaravgift måste synliggöras i god tid. Det är viktigt att den typen av kontroll även finns med i uppföljningsmallen.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Gunilla Bhur m.fl. (v), Abebe Hailu m.fl. (s) och Jakob Dencker m.fl. (mp) enligt följande:

- * att stödja motionen
- * att därutöver anföra

Förvaltningen hänvisar i sitt tjänsteutlåtande att Äldrenämnden den 1 september behandlat ett ärende om utökning av den stadsgemensamma uppföljningsmallen avseende äldreomsorgsverksamheter. Det framgår inte att det som motionären särskilt trycker på om – nämligen uppgifter om ekonomiska förhållanden – ska ingå i den utökade mallen. Om så är fallet är det bra. Den nya mallen ska löpa från och med år 2009.

Det är ytterst viktigt att när nästan all äldreomsorg konkurrerats ut i alliansens Stockholm, att regelverket för granskning av att företagen löpande sköter inbetalning av skatter och socialförsäkringsavgifter, lämnar korrekta årsredovisningar m.m. ses över. Annars riskerar vi att det blir en frizon för oseriösa företagare som inkasserar trygga intäkter från kommunen.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av (v) genom vice ordföranden Margareta Johansson (v), (s) genom ledamoten Liliane Svensson (s), samt även (mp) genom ledamoten Rebwar Hassan (mp) enligt följande

Det är mycket bra att man vidtagit flera åtgärder för att förstärka den ekonomiska kontrollen av privata utförare.

Den stickprovskontroll som genomförs av äldreförvaltningen fr.o.m. 2008 avseende ekonomiska förhållanden hos privata utförare av hemtjänst bör även omfatta vård- och omsorgsboenden. Utebliven inbetalning av skatter i form av F- och A-skatt liksom arbetsgivaravgift måste synliggöras i god tid. Det är viktigt att den typen av kontroll även finns med i uppföljningsmallen.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2008:59

2008:59

Motion av Margareta Johansson (v) om skärpt verksamhetsuppföljning i äldreomsorgen

Dnr 327-2016/2008

Sedan 2006 har all hemtjänst, ledsagning och avlösning samt alla vård- och omsorgsboenden oavsett kommunal eller privat regi följts upp i staden enligt en särskild uppföljningsmall som utgår från förutsättningarna i respektive verksamhet. När det gäller vård- och omsorgsboenden utgår mallen till stor del från de krav som ställs i ramavtalet om köp av enstaka platser. Inga frågor handlar däremot om ekonomiska förhållanden. De frågor som rör personal handlar om främst om kompetens, anställningsformer och bemanning. En enda fråga handlar om egenuppföljning och den är mycket allmänt hållen.

Trots att nästan all äldreomsorg ska konkurrensutsättas under mandatperioden har staden inte sett över de generella reglerna för granskning av att företagen löpande sköter inbetalning av skatter och socialförsäkringsavgifter, lämnar korrekta årsredovisningar och så vidare.

Den bristande regleringen av uppföljning av ekonomiska förhållanden har skapat en frizon för oseriösa företagsledare, som kan inkassera trygga intäkter från kommunen. I ett aktuellt fall i äldrenämnden har den verksamhetsuppföljning som stadsdelsförvaltningen gjort visat att omsorgen fungerar bra men att det finns administrativa brister. Den externa granskningen som äldreförvaltningen därefter låtit göra, har däremot visat att det finns många ekonomiska brister och brott mot villkor i ramavtalen. Staden skärper därför den ekonomiska uppföljningen av det specifika företaget genom förslag om kvartalsvis uppföljning av skatter, avgifter, fakturering, ansvars- och arbetsmarknadsförsäkring samt personallistor.

Det räcker dock inte med skärpt uppföljning i enstaka fall. Staden måste komplettera mallen för verksamhetsuppföljning med frågor som rör ekonomiska förhållanden. De som granskar måste också ha företagsekonomisk kom-

petens. Inspiration till en utvecklad ekonomisk tillsyn bör kunna hämtas från stadens tillståndsenhet, som till exempel kontrollerar uppgifter från skattemyndigheten, Dessutom är restauranginspektionerna i regel inte annonserade i förväg. Nytt tillstånd ges inte heller förrän efter tre år för den som har blivit av med sitt tillstånd.

Vänsterpartiet menar att staden inte ska ha lägre krav på ekonomisk skötsamhet hos företag som tar hand om äldre än kraven på företag som får tillstånd att servera alkohol.

Jag föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

Staden ser över mallen för verksamhetsuppföljning inom äldreomsorgen i syfte att komplettera med uppgifter om ekonomiska förhållanden.

Stockholm den 26 augusti 2008

Margareta Johansson